

www.asns.rs ; asns@asns.rs

АСОЦИЈАЦИЈА СЛОБОДНИХ
И НЕЗАВИСНИХ СИНДИКАТА
ASSOCIATION OF FREE AND INDEPENDENT TRADE UNIONS

11000 Београд, Карађорђева 71 tel/fax: +381 (11) 2623 671
11000 Beograd, Karadjordjeva 71: 2639 383

Број: 67/2025

У Београду, 26.02.2025. године

Број	Преглед	Пројекат	Број	Преглед	Број
120					

Министарство правде
Немањина 22- 26, Београд
Министарки правде, госпођи Маји Поповић

Предмет : Иницијатива за промену правног статуса припадника правосудне страже

Поштована,

Асоцијација слободних и независних синдиката Вам се обраћа са иницијативом и предлогом за промену статуса припадника правосудне страже из статуса намештеника у статус државних службеника.

Указујемо да је увођење правосудне страже један од битних елемената реформе правосуђа. Правосудна стража доприноси независности судске функције пре свега кроз јачање безбедности судија, тужилаца, свих учесника у судском поступку, али и безбедности судских зграда. Последњих година је било више случајева пријављивања подметнутих експлозивних направа у зградама судова, што итекако утиче на понашање учесника у судским поступцима, али и ствара и подстиче несигурност,

Безбедност носилаца правосудних функција представља услов независности судства. Управо је потреба за јачањем безбедности довела до формирања правосудне страже. У нашем окружењу имамо различите примере организовања безбедности у судовима. У Босни и Херцеговини и Северној Македонији делује судска полиција која има шира овлашћења, док смо се у Србији определили за правосудну стражу која има овлашћења која су усмерена на безбедност судова, судија, и других учесника у поступку. Безбедност у судовима за све учеснике поступка је нешто ка чему је посвећена посебна пажња Министарства правде, и у том смислу су осим људских ресурса обезбеђена и знатна материјално - техничка средства.

У наставку ове Иницијативе дајемо преглед законских одредаба које регулишу положај државних службеника и намештеника.

Закон о државним службеницима (Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 79/2005, 81/2005, 83/2005, 64/2007, 67/2007, 116/2008, 104/2009, 99/2014, 94/2017, 95/2018, 157/2020, 142/2022 и 13/2025 - Одлука УС РС).

Појам државних службеника и намештеника

Члан 2

Државни службеник је лице чије се радно место састоји од послова из делокруга органа државне управе, судова, јавних тужилаштава, Државног правобранилаштва, служби Народне скупштине, председника Републике, Владе, Уставног суда и служби органа чије чланове бира Народна скупштина (у даљем тексту: државни органи) или с њима повезаних општих правних, информатичких, материјално-финансијских, рачуноводствених и административних послова.

Државни службеници нису народни посланици, председник Републике, судије Уставног суда, чланови Владе, судије, јавни тужиоци, заменици јавних тужилаца и друга лица која на функцију бира Народна скупштина или поставља Влада и лица која према посебним прописима имају положај функционера.

Намештеник је лице чије се радно место састоји од пратећих помоћно-техничких послова у државном органу.

Из одредбе члана 2. Закона о државним службеницима уочава се да је дефинисано да је државни службеник лице чије се радно место састоји од послова из делокруга органа државне управе, судова, јавних тужилаштава, државног правобранилаштва, служби Народне скупштине, председника Републике, Владе, Уставног суда и служби органа чије чланове бира Народна скупштина и са њима повезаних општих, правних, информатичких, материјално-финансијских, рачуноводствених и административних послова, док се намештеник дефинише као лице чије се радно место састоји од пратећих помоћно-техничких послова у државном органу.

Може се закључити да правосудна стража обавља послове који су повезани са пословима из делокруга судова и тужилаштава пре свега кроз обезбеђивање безбедности носилаца правосудних функција и свих учесника у поступку и неодвојиви су од послова правосудних и тужилачких функција, те представљају битан услов за обављање тих функција на принципима независности. Стога је потпуно погрешно група послова правосудне страже разврстана у намештеничке послове, јер послови безбедности у судовима нису и не могу бити пратећи помоћно-технички послови у правосудним и тужилачким органима. Напротив, представљају претходни услов за независно вршење правосудних и тужилачких функција и обезбеђивање безбедности свих учесника у поступку.

Закон о уређењу судова (Закон је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 10/2023 од 9.2.2023. године, када је и ступио на снагу, а примењује се се од дана конституисања Високог савета судства)

Правосудна стража

Члан 81.

Правосудна стража је наоружана и униформисана служба, коју чине државни службеници и која се стара о сигурности људи и имовине, реду и миру и несметаном спровођењу службених радњи у згради правосудног органа.

Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у судовима

В Разврставање радних места и послова подзаконским актима

Члан 44.

Уредбом Владе која важи за органе државне управе, службе Владе, судове, јавна тужилаштва и Државно правобранилаштво разврставају се положаји и радна места руководиоца ужих унутрашњих јединица, одређују се послови који се раде у сваком од звања и прописују марила за опис послова радних места у правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.

Разврставање радних места чија подела се врши у складу са чланом 32. став 2. овог закона, послови који се раде у сваком од звања и мерила за опис послова радних места у правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, врши се уредбом Владе која важи за одређени орган државне управе.

Радна места и послови у осталим државним органима разврставају се њиховим актима.

Службени гласник РС број 95/201

Правилник о правосудној стражи (Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 91/2005, 107/2005, 104/2006 и 33/2011).

Члан 2.

Правосудна стража је наоружана и униформисана служба која се стара о сигурности људи и имовине, безбедности зграде правосудног органа, реду и миру и несметаном спровођењу службених радњи у згради правосудног органа.

Члан 3.

Правосудна стража организује се тако да се обезбеди непрекидно и ефикасно извршење њених послова и задатака.

Правосудном стражом руководи руководиоца службе.

Члан 5.

Ако у згради има више правосудних органа правосудну стражу организује старешина највишег суда опште надлежности.

Из претходних одредаба се види да послови правосудне страже подразумевају високе захтеве у погледу стручних, али и психо-физичких услова, да припадници правосудне страже представљају наоружану и униформисану службу која се стара о сигурности људи и имовине. То нас наводи на закључак да припадници правосудне страже морају бити у одличној психо-физичкој кондицији, да то захтева посебне тренинге, обуке и усавршавања, да морају бити спремни за реаговање под стресом. И последњи догађаји, везано за упад људи који су протестовали испред палате правде у Новом Саду, приказали су најбољем светлу сву осетљивост позиције припадника правосудне страже док је у неким медијима и редовно вршење њиховог посла било приказивано као вршење насиља над протестантима. Тај случај је показао колико припадници правосудне страже морају бити у доброј кондицији, са правилним проценама у осетљивим ситуацијама и колико је повезан са правосудним системом.

У том смислу постаје очигледно да се ради о пословима повезаним са правосудном функцијом, а не о помоћним пословима, те да је захтев за промену статуса припадника правосудне страже са намештеника у статус државног службеника оправдан.

У складу са наведеним молимо Вас да у најкраћем року упутите Влади предлог измена одговарајућих прописа и предложите промену правног статуса припадника правосудне страже у циљу разврставања послова правосудне страже у послове државних службеника.

Такође Вас молимо да нас обавестите о предузетим мерама у најкраћем могућем року.

С поштовањем,

 Председница АСНС
Ранка Савић
Ранка Савић